Europaparlamentet
2024-2029

ANTAGNA TEXTER

P10_TA(2025)0185

Investeringar och reformer för den europeiska konkurrenskraften och för en kapitalmarknadsunion

Europaparlamentets resolution av den 10 september 2025 om underlättande av finansiering av investeringar och reformer för att stärka den europeiska konkurrenskraften och skapa en kapitalmarknadsunion (Draghirapporten) (2024/2116(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av kommissionens ordförande Ursula von der Leyens publikation av den 18 juli 2024 *Europas val: Politiska riktlinjer för nästa Europeiska kommission 2024–2029*,

– med beaktande av Mario Draghis rapport av den 9 september 2024 om EU:s framtida konkurrenskraft (Draghi-rapporten),

– med beaktande av Enrico Lettas rapport av den 17 april 2024 *Much more than a market* (Letta-rapporten),

– med beaktande av Christian Noyers rapport av den 25 april 2024 *Developing European capital markets to finance the future* (Noyer-rapporten),

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 29 januari 2025 *En konkurrenskraftskompass för EU* (COM(2025)0030) och av den 26 februari 2025 *Given för en ren industri: en gemensam färdplan för konkurrenskraft och fossilfrihet* (COM(2025)0085),

– med beaktande av skrivelsen från kommissionsordförande Ursula von der Leyen om försvaret till Europeiska rådet inför dess möte den 6 mars 2025,

– med beaktande av Europeiska rådets slutsatser av den 6 mars 2025 om det europeiska försvaret,

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 19 mars 2025 *Spar- och investeringsunionen. En strategi för att öka medborgarnas*

välstånd och den ekonomiska konkurrenskraften i EU, COM(2025)0124,

– med beaktande av uttalandet av den 11 mars 2024 från Eurogruppen i inkluderande format om kapitalmarknadsunionens framtid,

– med beaktande av färdplanen på hög nivå från maj 2024 för uppföljning av uttalandet från Eurogruppen (i inkluderande format) om kapitalmarknadsunionens framtid,

– med beaktande av Europeiska rådets slutsatser av den 17 och 18 april 2024,

– med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommittén förberedande yttrande *Investeringar och reformer för att stärka EU:s konkurrenskraft och skapa en kapitalmarknadsunion* (ECO/665), antagen den 30 april 2025,

– med beaktande av Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndighetens uttalande av den 25 april 2024 *How European insurers and pension funds can contribute to further strengthen the Capital Markets Union*, dess interna dokument av den 11 september 2024 *A simple and long-term European savings product: the future Pan-European Pension Product*, dess kostnads- och prestationsrapport av den 15 april 2025 och dess rapport av den 7 november 2024 *Prudential Treatment of Sustainability Risks,*

– med beaktande av ståndpunktsdokumentet från Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) av den 22 maj 2024 *Building more effective and attractive capital markets in the EU*, Esmas marknadsrapport av den 18 december 2023 *Costs and Performance of EU Retail Investment Products 2023* och Esmas yttrande av den 24 juli 2024 *Sustainable investments: Facilitating the investor journey – A holistic vision for the long term*,

– med beaktande av Esmas rapport *EU Securitisation Market – An Overview* av den 21 september 2023,

– med beaktande av uttalandet av den 7 mars 2024 från Europeiska centralbankens råd om främjande av kapitalmarknadsunionen,

– med beaktande av kommissionens förslag av den 12 februari 2025 till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 909/2014 vad gäller en kortare avvecklingscykel i unionen (COM(2025)0038),

– med beaktande av initiativet European Tech Champions som lanserades i februari 2023,

– med beaktande av betänkandet från utskottet för ekonomi och valutafrågor av den 17 juni 2025 om Europeiska investeringsbankens finansiella verksamhet – årsrapport 2024,

– med beaktande av sin resolution av den 8 oktober 2020 om den fortsatta utvecklingen av kapitalmarknadsunionen: bättre tillgång till kapitalmarknadsfinansiering, särskilt för små och medelstora företag, och större möjligheter för icke-professionella investerare att delta[1],

– med beaktande av sin resolution av den 9 juli 2015 om att bygga en kapitalmarknadsunion[2],

– med beaktande av artikel 55 i arbetsordningen,

– med beaktande av yttrandet från budgetutskottet,

– med beaktande av betänkandet från utskottet för ekonomi och valutafrågor (A10-0124/2025), och av följande skäl:

A. Draghi-rapporten pekade på allvarliga brister när det gäller den europeiska ekonomins allmänna konkurrenskraft och bristen på produktivitetstillväxt, och föreslog att lösningen ligger i att locka till sig investeringar, bland annat genom att frigöra privat kapital, med skapandet av en spar- och investeringsunion. I Draghi-rapporten uppskattades att det krävs minst 750–800 miljarder euro i ytterligare årliga investeringar för att blåsa nytt liv i hållbar tillväxt, återställa EU:s produktivitet, stödja konkurrenskraften, främja innovation, stödja EU:s energiomställning, stärka dess ledarskap inom digital teknik, uppnå EU:s miljömässiga och sociala mål och öka försvaret och säkerheten samt minska olika beroenden. Detta belopp motsvarade 4,4-4,7 % av EU:s BNP 2023[3].

B. I rapporten konstateras att inget företag i unionen med ett marknadsvärde på över 100 miljarder euro har skapats som ett nytt företag under de senaste 50 åren, medan sex amerikanska företag med en värdering på över en biljon dollar har skapats i USA under samma period.

C. ReArm Europe-planen består av fem pelare för att finansiera Europas säkerhet och försvar som inbegriper både offentliga investeringar och spar- och investeringsunionen.

D. De pågående handelskrigen och tulltvisterna orsakar betydande osäkerhet på de globala marknaderna, vilket inverkar negativt på tillväxt-, inflations- och sysselsättningsprognoserna, något som särskilt påverkar gränsöverskridande investeringar och stör

---

1 EUT C 395, 29.9.2021, s. 89.
2 EUT C 265, 11.8.2017, s. 76.
3 Draghi-rapporten.

etablerade leveranskedjor. Införandet av tullar och handelshinder undergräver fördelarna med handel och konkurrenskraftiga marknader. Sådana geopolitiska spänningar skapar ytterligare risker för investerare, minskar tilliten och hindrar flödet av privat kapital över gränserna, vilket är avgörande för att finansiera innovation, startup-företag och tillväxtföretag. Den instabilitet som orsakas av dessa handelskonflikter riskerar att bromsa utvecklingen av kapitalmarknadsunionen genom att avskräcka från investeringar på den europeiska marknaden, särskilt i högrisksektorer som är starkt beroende av globala handelsnätverk.

E. Den rådande geopolitiska osäkerheten påverkar makroekonomiska indikatorer, ökar volatiliteten på finansmarknaderna och försvagar US-dollarn. Detta skulle kunna stärka eurons ställning som en mer framträdande global valuta och stödja Europas ekonomiska suveränitet och motståndskraft.

F. Historiskt sett har den privata sektorn i Europa bidragit med omkring fyra femtedelar av de produktiva investeringarna medan den offentliga sektorn har bidragit med resten[1].

G. De totala produktiva investeringarna i EU har varit betydligt lägre än i USA under de senaste två årtiondena.

H. Endast 18 % av EU:s medborgare har hög finansiell kompetens, vilket framhölls i den undersökning om ”financial literacy” som utarbetats av kommissionen. Majoriteten, 64 %, har genomsnittliga finansiella kunskaper och 18 % har låg finansiell kompetens, vilket skapar betydande klyftor vad gäller EU-medborgarnas finansiella förmågor. Endast fyra medlemsstater har hög finansiell kompetens, nämligen Nederländerna, Danmark, Sverige och Slovenien. En ökad finansiella kompetens skulle kunna göra det möjligt för enskilda personer att fatta välgrundade beslut om sparande, investeringar och pensionsplanering, vilket på så vis skulle förbättra deras långsiktiga finansiella välbefinnande. Det är nödvändigt att stärka utbildningen i finanskunskap i hela EU för att ge medborgarna de färdigheter som krävs för att navigera på alltmer komplexa finansmarknader och dra full nytta av investeringsmöjligheter, vilket kommer att bidra till ekonomins tillväxt.

I. Enligt Draghi-rapporten sparade EU-hushållen 1 390 miljarder euro under 2022, jämfört med 840 miljarder euro i USA.

J. Värdepapper (börsnoterade aktier, obligationer, placeringsfonder och derivatinstrument) som innehas direkt av hushållen står för närvarande för 43 % av de amerikanska hushållens

---

1 Draghi-rapporten.

nettoförmögenhet, men endast 17 % av de europeiska hushållens nettoförmögenhet[1].

K. EU:s hushåll sparade 14,79 % av sin disponibla inkomst (mer än tre gånger den amerikanska nivån på 4,7 %[2]) och EU-medborgarna hade 31,01 % av sitt sparande (11,63 biljoner euro) i sedlar, mynt och inlåning (jämfört med 12,1 % i USA), som endast ger begränsad avkastning. De hade 36 % (13,42 biljoner euro) i aktier och andelar i investeringsfonder (49,1 % i USA) och 27 % (10,06 biljoner euro) i försäkringar, pensioner och standardiserade garantier[3] (27,5 % i USA).

L. Så mycket som åtta biljoner euro skulle kunna skiftas om till marknadsbaserade investeringsinstrument – närmare bestämt ett flöde på omkring 350 miljarder euro årligen[4] – om EU:s hushåll justerade sin fördelning mellan kontoinsättningar och finansiella tillgångar så att den återspeglar den struktur som konstaterats hos de amerikanska hushållen.

M. EU:s hushåll investerar årligen cirka 300 miljarder euro[5] utanför EU, främst i USA. Detta belopp kan jämföras med det ytterligare kapital som skulle kunna mobiliseras inom EU under mer marknadsorienterade förhållanden.

N. Cirka 70 % av företagsfinansieringen i EU sker i form av lån från banker, i kontrast mot USA, där omkring 77 % av företagsfinansieringen sker genom kapitalmarknaderna.

O. Under perioden 2008–2021 grundades enligt Draghi-rapporten 147 europeiska enhörningsföretag – startup-företag som senare skulle värderas till över 1 miljard US-dollar – varav 40 flyttade sina huvudkontor utomlands, främst till USA. Den administrativa bördan från unionen uppskattas till omkring 150 miljarder euro (1,3 % av BNP per år), interna hinder framställs av Internationella valutafonden (IMF) som en tariff på 100 % på den inre marknaden och endast 4 av världens 50 största teknikföretag är europeiska.

P. Utgifterna för forskning och utveckling stod för 2,2 % av EU:s BNP 2023, men 3,4 % i USA och 2,6 % i Kina, medan det i

---

1 Draghi-rapporten.
2 US Bureau of Economic Analysis, *Personal Income and Its Disposition, monthly,* 2025
3 Eurostat, Financial flows and stocks, 2023, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/NASA_10_F_BS__custom_13650774/default/table?lang=en.
4 Europeiska centralbanken, *Follow the money: channelling savings into investment and innovation in Europe*, anförande av Christine Lagarde, Europeiska centralbankens ordförande, den 22 november 2024
5 Letta-rapporten.

Lissabonstrategin från 2000 fastställdes ett utgiftsmål för forskning och utveckling på 3 %. Av alla FoU-utgifter inom EU stod den privata sektorn för 66 % jämfört med 78 % i USA och 77,7 % i Kina.

Q. Enligt IMF uppskattas de återstående icke-tariffära hinder som begränsar handeln inom EU motsvara en tullnivå på cirka 45 % för den genomsnittliga tillverkningssektorn (tre gånger den nivå som uppskattas för de amerikanska delstaterna) och på 110 % för den genomsnittliga tjänstesektorn[1]. Bland de rapporterade hindren på den inre marknaden lyfte små och medelstora företag fram mervärdesskatt som motsvarande 17 %, marknadstillträde 12 %, finansiering 10 % och marknadskrav 6 %[2].

R. De europeiska kapitalmarknaderna är mycket fragmenterade, med ett betydande antal handelsplatser på olika håll över kontinenten. I mars 2023 fanns det 295 handelsplatser, 14 centrala motparter och 32 värdepapperscentraler i EU. För de fem stora västeuropeiska aktieindexen (AEX 25, CAC 40, DAX 40, IBEX 35 och MIB 40) skedde 56–68 % av handeln på den inhemska börsen under 2023[3].

S. Även om det är nödvändigt räcker det i sig inte att integrera kapitalmarknaderna för att åstadkomma den avsedda ökningen av investeringarna. Skattesystem och insolvensförfaranden i medlemsstaterna är i grunden ännu inte linjerade.

T. Enligt Letta-rapporten är skattemässig fragmentering fortfarande ett stort hinder för EU:s näringsliv, och i synnerhet för små och medelstora företag, och en bättre linjering genom en samordnad skatteram för EU är avgörande för att underlätta den fria rörligheten för arbetstagare, varor och tjänster och för att stödja tillväxt och privata investeringar[4].

U. Bristen på exitmöjligheter för investerare är en viktig orsak till underutvecklingen av riskkapital- och expansionskapitalfonder i EU. EU förlitar sig i alltför hög grad på bankfinansiering[5].

---

1 Internationella Valutafonden *Europe's Declining Productivity Growth*: *Diagnoses and Remedies*, Regional Economic Outlook Notes – Europe, november 2024, https://www.elibrary.imf.org/supplemental/book/9798400287312/9798400287312.xml/REOEUREA2024002-S001_SOURCE_PDF.pdf.

2 Kommissionens meddelande av den 29 januari 2025 2025 års rapport om den inre marknaden och konkurrenskraften (COM(2025)0026),

3 ECB Occasional Paper Series, nr 369.

4 Letta-rapporten, ss. 91 och 111.

5 Banklån stod för 50,43 % av finansieringen för icke-finansiella företag (Eurostat, ECB, beräkningar från GD FISMA 2023). Se kommissionens uppmaning att inkomma med synpunkter mot bakgrund av meddelandet om en europeisk spar- och investeringsunion.

V. EU:s budget bör ha konkurrenskraft som ett av sina centrala fokusområden, främja gemensamt överenskomna strategiska prioriteringar och finansiera europeiska kollektiva nyttigheter och därigenom bidra till högre produktivitet samtidigt som ekonomisk, social och territoriell sammanhållning säkerställs. En starkare samordning mellan EU:s och medlemsstaternas budgetar är nödvändig för att undvika fragmentering på den inre marknaden och för att öka de offentliga investeringarnas totala effekter.

W. Europaparlamentet påminner om att säkra tillgångar har emitterats på EU-nivå av europeiska emittenter såsom Europeiska investeringsbanken, Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten, Europeiska stabilitetsmekanismen och, sedan 1976, Europeiska ekonomiska gemenskapen och därefter EU självt[1].

X. Finansiering med eget kapital har stor outnyttjad potential när det gäller att stödja tillväxt och innovation i företag inom EU.

Y. Det för närvarande största riskdelningsinstrumentet i unionen är InvestEU-programmet. De flesta genomförandepartner är fortfarande främst inriktade på investeringar med lägre risk.

Z. Politiskt motstånd och avvikande nationella intressen har stått i vägen för en samsyn kring uppnåendet av en kapitalmarknadsunion.

Skapa en gemensam vision för Europas produktivitet och behovet av hållbar tillväxt

1. Europaparlamentet efterlyser en allmän mobilisering av alla rättsliga, administrativa och finansiella resurser och tillgängliga instrument för att stärka EU:s säkerhet och industriella och tekniska suveränitet, inbegripet att stärka motståndskraften och skyddet av kritisk infrastruktur – såsom el-, vatten- och kommunikationssystem – för att skydda EU:s medborgare och företag och mildra effekterna av strömavbrott och andra större störningar, påskynda och investera i omställningar, öka konkurrenskraften, skapa hållbar ekonomisk tillväxt, skapa arbetstillfällen av hög kvalitet, stödja små och medelstora företag och bidra till uppåtgående social konvergens och sammanhållning, mot bakgrund av geopolitisk instabilitet och internationella spänningar. Parlamentet påpekar att EU har hamnat på efterkälken, och det finns en risk för att vår region blir irrelevant om inga ytterligare åtgärder vidtas.

2. Europaparlamentet välkomnar den förnyade debatt om behovet av att återställa EU:s konkurrenskraft, produktivitet och ekonomisk

---

[1] Europeiska stabilitetsmekanismens finansdirektör, Developing European safe assets, *Intereconomics*, december 2023, https://www.esm.europa.eu/articles-and-op-eds/developing-european-safe-assets-article-intereconomics.

tillväxt som drivs på av Draghi- och Letta-rapporterna. Parlamentet påminner om att produktivitetsvinster främst skulle kunna uppnås genom investeringar i innovativ verksamhet, inbegripet i omställningarna. Parlamentet påpekar att konkurrens kan stimulera produktivitet, investeringar och innovation.

3. Europaparlamentet tar till sig dessa rapporter som en av de otaliga väckarklockorna för europeiska och nationella beslutsfattare och en utgångspunkt för åtgärder för att främja både privata och offentliga investeringar, särskilt för tech-sektorerna som är i omställning, och fordonsindustrin och de tunga industrierna, exempelvis stålindustrin och den kemiska industrin, som också befinner sig i en omställningsfas. Parlamentet välkomnar att kommissionen erkänner den offentliga finansieringens roll när det gäller att mobilisera privat finansiering och stödja innovation i EU. Parlamentet påpekar att de uteblivna framstegen vad gäller att integrera EU:s finansmarknader ofta har berott på reservationer från medlemsstaternas sida. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att ta vara på dagens momentum och samarbeta med parlamentet för att verkligen främja integrationen av EU:s finansmarknader. Parlamentet påminner om att Europeiska unionens insatser för att fullborda kapitalmarknadsunionen inte har uppvisat något avgörande resultat sedan 2015. Parlamentet uppmuntrar alla parter att anstränga sig för att så snart som möjligt förverkliga en spar- och investeringsunion.

4. Europaparlamentet noterar med oro riskerna för negativa chocker för den ekonomiska tillväxten[1] och den pågående turbulensen på finansmarknaderna och den geopolitiska osäkerhet som skulle kunna hota välståndet för europeiska medborgare och arbetstagare och inte minst framgången för företag. Parlamentet noterar att den geopolitiska osäkerheten redan har ökat volatiliteten på finansmarknaderna avsevärt och bidragit till att den amerikanska dollarn försvagats, och att säkerhet är en förutsättning för hållbar tillväxt.

5. Europaparlamentet konstaterar att EU:s robusta regulatoriska ram har bidragit till dess finansiella stabilitet. Parlamentet anser att denna rättsliga stabilitet och förutsägbarhet skulle kunna bli en verklig komparativ och konkurrensmässig fördel, eftersom dessa faktorer är avgörande för de internationella investerarnas förtroende. Parlamentet betonar den inneboende kopplingen mellan rättsstatsprincipen och hållbar och konkurrenskraftig ekonomisk tillväxt. Parlamentet betonar att finanssektorns robusthet är en viktig del av dess konkurrenskraft.

6. Europaparlamentet erkänner det arbete som hittills har utförts för att bygga en kapitalmarknadsunion, med början i handlingsplanen

---

1 IMF, *World Economic Outlook*, april 2025

för en kapitalmarknadsunion i september 2015. Parlamentet beklagar att framstegen med att integrera EU:s kapitalmarknader sedan dess har varit begränsade och begär att denna process påskyndas. Parlamentet välkomnar i detta avseende antagandet av kommissionens meddelande *Spar- och investeringsunionen – En strategi för att öka medborgarnas välstånd och den ekonomiska konkurrenskraften i EU* som beskriver olika politiska initiativ och som syftar till att integrera EU:s finansmarknader och effektivt kanalisera besparingar till investeringar.

7. Europaparlamentet betonar vikten av att stärka förtroendet för banksystemet, säkerställa finansiell stabilitet och främja en effektiv inre marknad som grundläggande EU-mål. Parlamentet erkänner att fullbordandet av bankunionen måste vara en strategisk prioritering för att fördjupa den ekonomiska och monetära unionen. Parlamentet uppmanar rådet att påskynda antagandet av återstående lagstiftning för att säkra dess ram för finansiell stabilitet och slutföra bankunionen.

8. Europaparlamentet insisterar på att det brådskar med att vidta åtgärder, påskynda beslutsfattandet, minska förseningarna i genomförandet och påskynda besluten om EU-instrument och stödmekanismer.

9. Europaparlamentet anser att unionen måste göra framsteg med sin kapitalmarknadsunion för att dra maximal nytta av investeringar från den privata sektorn. Parlamentet betonar att det också kommer att krävas stöd från den offentliga sektorn för att göra de minsta årliga ytterligare investeringar som krävs för att återställa en hållbar och innovativ industrisektor och för att underbygga unionens välstånd. Parlamentet betonar att en ökad produktivitet också skulle skapa ett större finanspolitiskt utrymme.

10. Europaparlamentet framhåller att alltför mycket kapital inte används på ett produktivt sätt i EU. Parlamentet betonar att företag, särskilt små och medelstora företag, inte kan dra full nytta av befintliga kapitalmarknader i Europa för finansiering och investeringar.

11. Europaparlamentet beklagar att många EU-baserade entreprenörer känner att de måste flytta för att få lättare tillgång till finansiering och resurser. Parlamentet noterar med oro att avsaknaden av storskaliga riskkapitalfonder och finansiellt genomförbara exitmöjligheter i EU driver dem till att expandera med hjälp av utländska investeringar och på utländska marknader. Parlamentet noterar att detta beror på bristen på en integrerad kapitalmarknadsunion i EU och på att EU:s marknader ännu inte kan tillgodose deras behov. Parlamentet påminner om att EU genererar fler nystartade företag än USA per år och att avkastningen på

riskkapitalinvesteringar är omkring 6 % högre i EU än i USA[1], vilket understryker behovet av att EU-institutionerna främjar en mer attraktiv och stödjande miljö för innovation och tillväxt. Parlamentet instämmer med Draghi- och Letta-rapporterna om att EU bör vidareutveckla sina riskkapitalmarknader, och betonar därför vikten av att utveckla ett starkt ekosystem för riskkapital och investeringar i EU, och efterlyser riskkapital av olika slag så att företag kan få investeringar på våra marknader, såsom tillräckligt stora europeiska tillväxt- och uppköpsfonder. Parlamentet betonar att offentligt stöd till riskkapitalmarknader bör prioritera projekt som är linjerade med EU:s prioriteringar.

12. Europaparlamentet betonar att de europeiska finansmarknaderna måste vara attraktiva och lättillgängliga för både emittenter och investerare. Parlamentet understryker att detta gäller både primär- och sekundärmarknader. Parlamentet betonar att beslutet att börsnotera sig på en reglerad marknad ofta medför ytterligare krav för företag, också för att skydda investerare. Parlamentet noterar att sådana krav kan uppfattas som en nackdel med att introduceras på börsen. Parlamentet uppmanar kommissionen att kontinuerligt övervaka och minska de administrativa kostnaderna och efterlevnadskostnaderna för börsnoterade företag, särskilt för små och medelstora företag. Parlamentet välkomnar den nyligen antagna rättsakten om börsnotering som ett första steg i detta avseende och som gör det lättare för företag av alla storlekar, inbegripet små och medelstora företag, att börsnotera sig på europeiska börser. Parlamentet efterlyser ett pragmatiskt genomförande av rättsakten om börsnotering och uppmanar kommissionen att bygga vidare på detta initiativ, särskilt när det gäller aktieanalys för små och medelstora företag och genom att stärka tillväxtmarknaderna för små och medelstora företag, vilket har hjälpt mindre företag att komma till börsen.

13. Europaparlamentet betonar att offentliga investeringar spelar en avgörande roll för att komplettera privata investeringar. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att lägga fram förslag som syftar till att mobilisera ytterligare kapital för att även stödja de mål som anges i artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget). Parlamentet anser att finansieringsinstrument och budgetgarantier utgör effektiv resursanvändning när det gäller att främja centrala EU-politiska mål. Parlamentet upprepar att väl utformade budgetgarantier och finansieringsinstrument, när de baseras på marknadens behov, är en mycket effektiv användning av EU:s

---

1 Centre for European Policy Studies, *It’s finally time to leverage pension funds to foster EU productivity and benefit pensioners*, 10 februari 2025, https://www.ceps.eu/its-finally-time-to-leverage-pension-funds-to-foster-eu-productivity-and-benefit-pensioners/.

begränsade budgetresurser för att minska riskerna för investeringar och attrahera privat kapital.

14. Europaparlamentet betonar att offentliga resurser bör inriktas på att säkerställa kvalitet, effektivitet, hållbarhet och tillgänglighet för offentliga tjänster och offentlig infrastruktur, särskilt sådana som rör tjänster av allmänt intresse, samtidigt som privata investeringar i innovativ och ren teknik och industri främjas på väldefinierade villkor.

15. Europaparlamentet betonar att ett överbryggande av investeringsgapet inte bara handlar om att mobilisera stora finansiella volymer utan även att se till att EU är utrustat för att kanalisera medel till produktiva investeringar. Parlamentet understryker att institutionell kapacitet, regulatorisk tydlighet och projektkvalitet är avgörande för en effektiv användning av offentligt och privat kapital. Parlamentet noterar i detta avseende att många EU-produkter inte ger tillräcklig avkastning på grund av ett antal faktorer, bland annat begränsad tillgång till en bredare marknadsportfölj, produktkvalitet och avgifter.

16. Europaparlamentet påminner om att produktivitetsvinster främst skulle kunna uppnås genom investeringar i innovativ verksamhet. Parlamentet påminner om att målet att investera 3 % av BNP i forskning och innovation fortfarande är långt ifrån uppnått. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa tillräckliga finansieringsresurser och verktyg för att uppnå detta mål.

17. Europaparlamentet beklagar att den låga finansiella utbildningsnivån i många medlemsstater utgör en betydande utmaning för medborgarnas ekonomiska självständighet och för utvecklingen av en stark och konkurrenskraftig ekonomi. Parlamentet påminner om att en bristfällig finansiell skolning hindrar befolkningen från att fatta välgrundade beslut om sparande, investeringar och pensionsplanering. Parlamentet bekräftar att denna lucka i den finansiella utbildningen hindrar utvecklingen av en investeringskultur som är avgörande för den ekonomiska tillväxten. Parlamentet understryker vikten av en ambitiös, mätbar och beslutsam EU-strategi för att främja finansiell kompetens i Europa, ge våra medborgare egenmakt så att de bättre kan skydda och mobilisera sina besparingar och bygga vidare på en mer attraktiv kapitalmarknad.

Mobilisera privata investeringar och underlätta tillgången till finansiering genom att utveckla en spar- och investeringsunion

18. Europaparlamentet välkomnar kommissionens självpåtagna mål att vara en ”investeringskommission” och frigöra den finansiering som behövs för den gröna, digitala och sociala omställningen, maximera

synergierna mellan offentliga och privata investeringar samt mobilisera och minska riskerna för privat kapital.

19. Europaparlamentet anser att EU:s kapitalmarknader kommer att bli mer attraktiva genom ytterligare integration av EU:s inre marknad på ett sätt som främjar konkurrens mellan EU-företag, skapandet av ekonomiska möjligheter till privata investeringar och förenkling, vilket möjliggör högre avkastning för medborgare och företag. Parlamentet understryker dock att avkastningen undergrävs av de höga kostnaderna i samband med investeringar på de europeiska finansmarknaderna. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ta fram lösningar, både lagstiftningsmässiga och andra, för att främja skapandet av en integrerad EU-omfattande kapitalmarknad med tillräcklig storlek, likviditet, djup och transparens för att locka både EU-baserade och internationella investerare och samtidigt säkerställa konsumentskyddet och värnandet om den finansiella stabiliteten. Parlamentet påminner om att utsikterna till högre avkastning på investeringar är ett viktigt incitament för icke-professionella investerare att delta på kapitalmarknaderna. Parlamentet betonar i detta avseende att kapitalmarknadsunionen inte kommer att bli möjlig med mindre än att bankunionen fullbordas.

20. Europaparlamentet konstaterar att de europeiska kapitalmarknaderna för närvarande är väldigt fragmenterade, med europeiska investeringsfonder som är nästan sju gånger mindre än amerikanska fonder[1]. Parlamentet anser att detta skadar konkurrenskraften hos EU:s sektor för investeringsfonder jämfört med globala konkurrenter, eftersom fondstorleken är en nyckelfaktor som påverkar de kostnader som debiteras slutinvesterarna. Parlamentet anser att en mer integrerad gränsöverskridande fondmarknad i EU skulle kunna leda till ökade fondstorlekar över tid och effektivitetsvinster som, om de överförs till icke-professionella investerare, skulle kunna bidra till att sänka kostnaderna och ge slutinvesterarna bättre valuta för pengarna.

21. Europaparlamentet anser att kapitalmarknadsunionen kommer att gynna konsumenter och små och medelstora företag genom att erbjuda investeringsmöjligheter med hög avkastning i den reala ekonomin, och i slutändan främja riskkapitalmarknaden genom att förbättra tillgången till diversifierade finansieringskällor. Parlamentet anser att finansiering av europeiska expanderande företag med europeiskt kapital bör prioriteras, vilket exemplifieras av initiativet European Tech Champions, som lanserades i februari 2023 för att finansiera lovande europeiska teknikföretag.

22. Europaparlamentet anser att riskkapital bör bli mer tillgängligt för företag som alternativ till traditionell bankutlåning för att

---

1 Noyer-rapporten, s. 62.

diversifiera finansieringskällorna. Parlamentet uppmanar kommissionen att föreslå åtgärder för att förbättra denna typ av finansiering för EU-företag.

23. Europaparlamentet påpekar att kapitalmarknadernas storlek, djup och likviditet varierar stort från medlemsstat till medlemsstat, och att vissa medlemsstater har varit betydligt mer framgångsrika när det gäller att tillhandahålla attraktiva primär- och sekundärmarknader för företag och få medborgarna att investera på dessa marknader. Parlamentet uppmanar kommissionen att identifiera bästa praxis och integrera denna i arbetsflödet för spar- och investeringsunionen.

24. Europaparlamentet anser att privat kapital kommer att vara avgörande för att på ett så effektivt sätt som möjligt överbrygga det investeringsgap som identifierades i Draghi-rapporten.

25. Europaparlamentet stöder integreringen av institutionella ramar och marknadsstrukturer. Parlamentet upprepar sin uppmaning om att främja den process för tillsynskonvergens som leds av Esma, bland annat genom att ge Esma direkta tillsynsbefogenheter när detta tillför ett europeiskt mervärde – till exempel över alleuropeiska marknadsinfrastrukturer – i syfte att öka de europeiska börsnoteringsmarknadernas konkurrenskraft och effektivisera tillsynslandskapet och samarbetet med de nationella behöriga myndigheterna. Parlamentet påminner om att Esma redan har direkta tillsynsbefogenheter över flera finansiella enheter, såsom kreditvärderingsinstitut, transaktionsregister eller centrala motparter tillhörande nivå 2 som är belägna utanför EU.

26. Europaparlamentet erkänner också att en harmoniserad tillsyn inte alltid kräver en enda tillsynsmyndighet utan också kan uppnås genom konvergens i nationell tillsynspraxis, där detta är lämpligare. Parlamentet stöder därför kommissionens avsikt att föreslå åtgärder för att stärka verktygen för tillsynskonvergens och göra dem mer effektiva, och att uppnå en mer enhetlig direkt tillsyn av kapitalmarknaderna genom att överföra vissa uppgifter till EU-nivå.

27. Europaparlamentet påpekar att varje ökning av befogenheterna för de europeiska tillsynsmyndigheterna (ESA-myndigheterna) bör gå hand i hand med en motsvarande ökning av ESA-myndigheternas ansvarsskyldighet. Parlamentet anser att Esmas styrning bör ses över för att säkerställa att Esmas beslut är effektiva och oberoende. Parlamentet stöder förslaget i Draghi-rapporten om att ge Esma en mer europeisk styrningsstruktur och inrätta ett starkt samarbete med nationella tillsynsmyndigheter, med utgångspunkt i modellen med den gemensamma tillsynsmekanismen eller myndigheten för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism (Amla).

28. Europaparlamentet anser att ESA-myndigheterna bör få tillräcklig finansiering för att de ska kunna utföra sina uppgifter, bland annat genom att kunna ta ut avgifter från finansinstitut och finansmarknadsaktörer som står under tillsyn.

29. Europaparlamentet betonar vikten av en stark roll för ECB när det gäller att övervaka systemviktiga marknadsinfrastrukturer, i linje med dess ansvarsområden enligt EUF-fördraget och SIPS-förordningen[1]. Parlamentet anser att ECB aktivt bör bidra till att förbättra integrationen av EU-omfattande handelssystem och post trade-system och dessas interoperabilitet och resiliens, särskilt genom dess tillsyn av plattformar som TARGET2-Securities.

30. Europaparlamentet betonar att administrativa bördor och efterlevnadskostnader som uppstår i ett gränsöverskridande sammanhang skulle kunna hanteras genom bättre samordning och samarbete mellan nationella tillsynsmyndigheter, t.ex. på området datadelning. Parlamentet uppmanar kommissionen och ESA-myndigheterna att övergå till ett ”rapportera enbart en gång”-system. Parlamentet anser att den europeiska gemensamma kontaktpunkten är ett viktigt initiativ i detta avseende och efterlyser ett snabbt genomförande av den. Parlamentet föreslår att Esma även skulle kunna bli en central datahubb som centraliserar rapporteringen av enheter som omfattas av rapporteringskraven enligt Mifir[2] och Emir[3].

31. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att utarbeta förslag för att på lämpligt sätt återföra clearingverksamhet till EU. Parlamentet beklagar den nuvarande situationen där huvuddelen av EU:s clearingverksamhet bedrivs utanför EU. Parlamentet ser fram emot en ambitiös delegerad akt om aktiva konton inom ramen för Emir 3.0. Parlamentet uppmanar kommissionen att kontinuerligt bedöma utvecklingen av clearingverksamheten och effekterna av förordningen, och att lägga fram ytterligare lagstiftningsförslag för att stärka EU:s clearingekosystem.

---

1 Europeiska centralbankens förordning (EU) nr 795/2014 av den 3 juli 2014 om krav på övervakning av systemviktiga betalningssystem (EUT L 217, 23.7.2014, s. 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/795/oj).

2 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (EUT L 173, 12.6.2014, s. 84, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/600/oj).

3 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister (EUT L 201, 27.7.2012, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj).

32. Europaparlamentet välkomnar kommissionens tillkännagivande av ett ambitiöst paket med lagstiftningsförslag för att stärka EU:s handels- och post trade-ekosystem, undanröja hinder för gränsöverskridande verksamhet och anpassa ramen till ny teknik. Parlamentet förväntar sig att ett sådant förslag skulle kunna bidra till att åtgärda marknadsfragmenteringen i EU. Parlamentet betonar dock att de flesta initiativ för marknadskonsolidering bör vara marknadsdrivna.

33. Europaparlamentet erkänner behovet av effektiva och likvida kapitalmarknader för att främja investeringar, inbegripet en konkurrenskraftig marknadsinfrastruktur för efterhandel. Parlamentet välkomnar kommissionens lagstiftningsförslag om att införa en riktad ändring av förordningen om värdepapperscentraler[1] i syfte att förkorta avvecklingscykeln i EU från två dagar (T+2) till en (T+1) för transaktioner med överlåtbara värdepapper som utförs på handelsplatser. Parlamentet påpekar att detta initiativ gör det möjligt för EU att komma ikapp andra jurisdiktioner som redan har slutfört övergången till T+1 och undviker fellinjering. Parlamentet förväntar sig att förslaget kommer att öka effektiviteten och motståndskraften på EU:s kapitalmarknader, bland annat genom lägre risker för utebliven avveckling, snabbare tillgång till värdepapper och fonder och lägre marginalsäkerhetskrav. Parlamentet noterar bekymrat att andra jurisdiktioner, såsom Förenta staterna och Indien, undersöker eller testar T+0-avvecklingscykler. Parlamentet uppmanar kommissionen att skyndsamt inleda en teknisk och rättslig bedömning av genomförbarheten av att gå över till T+0-avveckling, i nära samordning med marknadsinfrastrukturer, centralbanker och marknadsaktörer. Parlamentet betonar att en ytterligare förkortning av avvecklingscykeln skulle minska systemrisken, öka marknadseffektiviteten och göra EU:s kapitalmarknader mer attraktiva globalt.

34. Europaparlamentet noterar att man genom att effektivisera de administrativa förfarandena kan förbättra EU:s attraktionskraft som investeringsmål. Parlamentet anser att en linjering av medlemsstaternas rättsliga ramar, samtidigt som nationella befogenheter och miniminormer bevaras, bör ingå i förenklingsagendan för att underlätta gränsöverskridande verksamhet. Parlamentet påminner om att man genom att förlita sig på förordningar snarare än direktiv skulle minska divergenserna i genomförandet av EU-lagstiftningen, inbegripet nationell

---

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 av den 23 juli 2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012 (EUT L 257, 28.8.2014, s. 1, http://data.europa.eu/eli/reg/2014/909/oj).

överreglering, och därigenom stödja den pågående förenklingen. Parlamentet uppmanar kommissionen att tillämpa principen om bättre lagstiftning, som garanterar harmonisering där konsekvensbedömningar visar på ett tydligt mervärde och motverkar fragmentering. Parlamentet understryker de möjliga vinsterna med att rationalisera EU:s ram för hållbar finansiering, vilket framhålls i Draghi-rapporten, särskilt genom ökad tydlighet, konsekvens och vägledning. Parlamentet noterar i detta avseende kommissionens omnibuspaket för hållbarhet.

35. Europaparlamentet anser att det första steget mot förenkling består i effektiv lagstiftning. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa att ESA-myndigheterna deltar i beslutsprocessen för mandat på nivå 2 och nivå 3 för att garantera att dessa mandat är evidensbaserade, proportionerliga och särskilt anpassade till finanssektorns behov. Parlamentet uppmanar kommissionen och ESA-myndigheterna att utvärdera hur antalet kommande delegerade akter, genomförandeakter, frågor och svar samt riktlinjer, och dessas komplexitet, kan minskas. Parlamentet betonar att ESA-myndigheterna strikt bör hålla sig till det mandat som givits av den europeiska lagstiftaren.

36. Europaparlamentet välkomnar antagandet nyligen av rättsakten om börsnotering som kommer att göra det lättare för företag av alla storlekar, även små och medelstora företag, att börsnotera sig i Europa. Parlamentet understryker att nivå 2-bestämmelserna i börsnoteringsakten bör bidra till ett mer tillgängligt och kostnadseffektivt klimat för börsnotering i hela unionen.

37. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ta itu med fragmenteringen av nationella insolvensramar och att inrätta effektiva mekanismer för att lösa gränsöverskridande tvister. Parlamentet understryker att ökad rättslig konvergens och tydlighet i förfarandena är avgörande för att minska hindren för gränsöverskridande investeringar och för att stödja en djupare integration av EU:s kapitalmarknader.

38. Europaparlamentet står fast vid målen för ramen för hållbar finansiering om mobilisering av offentliga och privata investeringar i omställningen. Parlamentet påminner om att intäkterna från utsläppshandelssystemet kommer att vara avgörande för att stödja investeringar för klimat- och energirelaterade ändamål genom både medlemsstaterna budgetar och unionens budget. Parlamentet noterar att kommissionen på nytt bekräftade sin ambition att förbli världsledande inom hållbar finansiering i början av denna mandatperiod. Parlamentet noterar att kommissionen för närvarande kritiskt bedömer alla delar av ramen för hållbar finansiering och kan komma att lägga fram förslag till förenkling.

39. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att anta ett förslag till översyn av förordningen om hållbarhetsupplysningar[1], bland annat genom att ta itu med riskerna för grönmålning.

40. Europaparlamentet betonar att höga energipriser har en negativ inverkan på EU:s konkurrenskraft. Parlamentet välkomnar i detta avseende förslaget i Draghi-rapporten. Parlamentet efterlyser en tillämpning av principen om ”samma verksamhet, samma regel” och att se över undantaget för sidoverksamhet som gör det möjligt för icke-finansiella företag att handla på energiderivatmarknader utan att omfattas av samma granskning som finansiella enheter.

41. Europaparlamentet betonar att företag som har tillgång till kapitalmarknader har en betydande tillväxt, vilket gör det möjligt för dem att finansiera sina expansions-, innovations- och utvecklingsprojekt. Parlamentet hävdar att dessa företag kan diversifiera sina finansieringskällor genom att få resurser från en bredare investerarbas. Parlamentet anser att stimulans av börsintroduktioner är avgörande för de europeiska företagens tillväxt och för den fortsatta integrationen av EU:s kapitalmarknader. Parlamentet efterlyser genomförande av åtgärder som minskar regulatoriska hinder och ökar tillgången till kapital samt säkerställer att små och medelstora företag enkelt kan få tillgång till kapitalmarknader utan orimliga kostnader eller komplexitetsnivåer.

42. Europaparlamentet befarar att utan en tydlig och samordnad strategi kommer antalet börsintroduktioner i EU att förbli begränsat, vilket hindrar de europeiska företagens tillväxtpotential och minskar EU-marknadernas attraktionskraft för globala investerare.

43. Europaparlamentet påminner om att EU:s förordningar, såsom prospektförordningen och Mifid II, har gjort framsteg när det gäller att förbättra transparensen och marknadseffektiviteten, men att ännu mer kan göras för att effektivisera processer för företag som vill börsnotera sig. Parlamentet betonar behovet av ytterligare harmonisering av marknadspraxis i medlemsstaterna för att skapa en verklig inre kapitalmarknad. Parlamentet försvarar tillämpningen av bästa praxis på EU-nivå.

44. Europaparlamentet noterar att unionens nuvarande skatteram, med 27 olika bolagsskattesystem, kan skapa hinder för företag och gränsöverskridande investeringar på den inre marknaden[2]. Parlamentet tror att innovativa företag skulle kunna gynnas av en

---

1 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2088 av den 27 november 2019 om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn (EUT L 317, 9.12.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/2088/oj).

2 Kommissionens förslag av den 12 september 2023 till rådets direktiv om regelverk för inkomstbeskattning för företag i Europa (Befit) (COM(2023)0532), motiveringen, s. 8.

enda uppsättning EU-omfattande gemensamma metoder. Parlamentet påminner i detta avseende om regelverket för inkomstbeskattning för företag i Europa (Befit), dvs. förslaget om fastställande av en enda uppsättning regler för beräkning av företagens bolagsskattebaser. Parlamentet påminner om att flera lagstiftningsinitiativ på skatteområdet fortfarande väntar och att det skulle vara viktigt att garantera säkerhet, förutsägbarhet och stabilitet. Parlamentet noterar kommissionens klargöranden om vilka initiativ som ska dras tillbaka på skatteområdet.

45. Europaparlamentet påminner om att de flesta skattefrågor omfattas av medlemsstaternas nationella behörighet. Parlamentet betonar dock att en mer samordnad ram för företagsbeskattning skulle kunna bidra till att minska efterlevnadskostnaderna och den administrativa bördan, och även till att skapa lika spelregler för företag som är verksamma på hela den inre marknaden, uppmuntra expansion, öka rättssäkerheten och stimulera investeringar och tillväxt i unionen. Parlamentet uppmanar eftertryckligen medlemsstaterna att påskynda förhandlingarna om avskrivningsregler i synnerhet. Parlamentet uppmanar kommissionen att undersöka och bedöma fördelarna och nackdelarna med alternativet med ett 28:e system.

46. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att genomföra åtgärder som uppmuntrar både inhemska och externa investerare att delta på de europeiska kapitalmarknaderna. Parlamentet uppmanar kommissionen att ge tekniskt stöd till medlemsstaterna vid utformningen och genomförandet av en skattepolitik som uppmuntrar till investeringar.

47. Europaparlamentet noterar Draghi-rapportens rekommendation att ge skatteincitament till stöd för utvecklingen av strategiska sektorer. Parlamentet anser att skatteincitament kopplade till investeringsprodukter bör prioritera investeringar som görs i Europa för att stödja den europeiska konkurrenskraften.

48. Europaparlamentet välkomnar, som ett första steg och för att minska komplexiteten och fragmenteringen av den inre marknaden, kommissionens riktlinjer för utformningen av skatteincitament, samtidigt som medlemsstaternas nationella befogenheter respekteras.

49. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ta itu med befintliga hinder för gränsöverskridande icke-professionella investeringar, såsom alltför komplicerade förfaranden för att återfå källskatter och bristen på EU-omfattande minimistandarder för bolagsstämmor.

50. Europaparlamentet understryker att kapitalmarknadsintegration är en nödvändig pelare i unionens investeringsstrategi, som när den är effektiv kan kompletteras med noggrant utformade incitament för långsiktiga produkter för att maximera effekten.

51. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utarbeta förslag som syftar till att göra det lättare att kanalisera besparingar via långsiktiga sparprodukter till produktiva investeringar, med utgångspunkt i nationella erfarenheter som har visat på ett starkt genomslag hos småsparare. Parlamentet uppmanar kommissionen att utforska lösningar och undersöka idéer såsom att skapa ett EU-konto för investeringssparande som skulle vara tillgängligt för alla EU-medborgare eller en märkning på EU-nivå för investeringsprodukter som är lämpliga för icke-professionella investerare på grundval av gemensamma kriterier eller egenskaper såsom ”icke-komplexa produkter”, proportionerliga kostnader, ett långsiktigt investeringsfokus, tillgångsallokering och riskreduceringstekniker. Kommissionen uppmanas med kraft att införa ett förenklat och rationaliserat rådgivningssegment eller ett segment med vägledning om utförande endast för produkter som är märkta som grundläggande och enkla. Parlamentet uppmanar särskilt kommissionen att bedöma mervärdet och effektiviteten hos och efterfrågan på en märkning för investeringar som erbjuder belöningsmöjligheter för investerare globalt eller som är hållbara och huvudsakligen belägna i EU (märkningen Invest eller Made In Europe). Parlamentet betonar att ett sådant initiativ bör syfta till att skapa ytterligare besparingar samtidigt som mångfalden av produkter, distributörer och marknadsstrukturer i hela unionen skyddas och om möjligt förbättras. Parlamentet konstaterar att vissa medlemsstater går vidare med det ”beredvilliga Europa”. Parlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen och medlemsstaterna att vara så ambitiösa som möjligt och att gå vidare tillsammans.

52. Europaparlamentet noterar att sju medlemsstater tillsammans med sina nationella finansbranscher lanserat den europeiska märkningen ”Finance Europe” för långsiktigt sparande[1]. Parlamentet noterar att kriterierna för en sådan märkning inbegriper en portföljallokering där minst 70 % av tillgångarna investeras i europeiska företag, en minsta investeringstid på fem år, en betydande andel investeringar i eget kapital och eventuellt nationellt utformade skatteincitament.

53. Europaparlamentet påminner om att befintliga alleuropeiska produkter, såsom europeiska långsiktiga investeringsfonder (Eltif-fonder) och alleuropeiska privata pensionsprodukter (PEPP-produkter), hittills har haft svårt att få meningsfull dragkraft bland icke-professionella investerare. Parlamentet erkänner pågående reformer som syftar till att öka deras attraktionskraft, men betonar

---

[1] Frankrikes ministerium för ekonomi, finanser och industriell och digital suveränitet, *Launch of the ‘Finance Europe’ Label: creating investment opportunities for financing the European economy*, press release, 6 juni 2025, https://presse.economie.gouv.fr/lancement-du-label-europeen-finance-europe-pour-que-lepargne-des-europeens-contribue-au-financement-de-leconomie-europeenne/.

att erfarenheten visar att enbart lagstiftningsutformning är otillräcklig för att driva på användningen.

54. Europaparlamentet betonar att ett starkt konsumentskydd är avgörande för att främja förtroendet och öka deltagandet i europeiska investeringsprodukter. Parlamentet understryker behovet av tydliga upplysningar, transparenta och låga avgiftsstrukturer, tillgång till grundläggande finansiella tjänster för att främja finansiell inkludering, robust reglering av digitala verktyg såsom artificiell intelligens som finansinstitut använder sig av när de säljer och ger råd om europeiska finansiella produkter och robust reglering och standardisering av finansiella produkter, kompletterat med riktade initiativ för finansiell utbildning.

55. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen att stödja utvecklingen av en europeisk indexfamilj[1] för kapitalmarknadsunionen på grundval av uppgifter som kommer att göras tillgängliga inom ramen för den framtida EU-omfattande konsoliderade handelsinformationen, vilket skulle ge större synlighet för mindre och mindre likvida nationella marknader i EU och göra det möjligt för EU-medborgare att enkelt investera i mid- och small cap-aktier i alla EU:s medlemsstater. Parlamentet anser att denna indexfamilj bör omfatta alla börsnoterade aktier i EU och göra det möjligt för delindex för enskilda länder, regioner och sektorer att tillgodose investerarnas, emittenternas och deras börsers olika behov. Parlamentet betonar att utvecklingen och förvaltningen av indexen, liksom marknadsaktörernas användning av dem, bör vara kostnadseffektiv för att minimera bördan för marknadsaktörerna och maximera de positiva andrahandseffekterna, såsom ökade börsnoteringar och nya finansiella produkter.

56. Europaparlamentet betonar vikten av förbättrad tillgång till uppdaterade priser och produktinformation för icke-professionella investerare samt möjligheter till skräddarsydda erbjudanden. Parlamentet efterlyser åtgärder för att göra sådan information mer lättillgänglig.

57. Europaparlamentet påminner om att pensionssystemen och deras finansieringsmodeller till stor del är beroende av nationella särdrag. Parlamentet betonar att pensioner bidrar till att skydda pensionärer, bygga kapitalmarknader och mobilisera investeringssystem, och måste prioritera stabilitet, solidaritet och tillhandahållande av tillräckliga och förutsägbara pensionsinkomster. Parlamentet betonar att starka skyddsåtgärder för icke-professionella investerare

---

[1] Europeiska kommissionen, *Feasibility study for the creation of a CMU Equity Market Index Family*, 2020, https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1562efbd-cbc6-11ea-adf7-01aa75ed71a1/language-en/.

bör övervägas vid utvecklingen av pensionsprodukter inom den andra och tredje pelaren.

58. Europaparlamentet anser att pensionsövervakningssystem kan ge EU-medborgarna en tydligare överblick över de pensionsrättigheter som de kan förvänta sig vid pensionering. Parlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen att säkerställa att alla medlemsstater inför enkla och transparenta system för att övervaka pensioner som är enkelt och fritt tillgängliga för medborgarna.

59. Europaparlamentet påpekar att mellanhänder såsom pensionsfonder och försäkringsföretag spelar en nyckelroll när det gäller att kanalisera privata besparingar till produktiva investeringar. Parlamentet förväntar sig att kommissionen kommer att anta en ambitiös delegerad akt om långsiktiga garantier och långsiktiga aktier inom ramen för Solvens II som fullt ut återspeglar den överenskommelse som nåtts av medlagstiftarna om ändringsdirektivet till Solvens II och tar hänsyn till Eiopas relevanta rekommendationer.

60. Europaparlamentet förväntar sig att kommissionen utvecklar lösningar som gör det möjligt för företag, inbegripet växande startup-företag, mikroföretag och små och medelstora företag, att skala upp och börsnotera sig i EU. Parlamentet begär därför att EU:s framtida strategi för startup- och scaleup-företag ska innehålla ett kapitel om finansiering, särskilt om riskkapital, som beskriver de rätta incitamenten för europeiska startup- och scaleup-företag att inte flytta till länder utanför EU och som syftar till att skapa ett attraktivt och öppet investeringsklimat som välkomnar både europeiska och globala investerare som vill investera i unionen. Parlamentet betonar vikten av att locka talanger till EU för att säkerställa långsiktig ekonomisk tillväxt, innovation och global konkurrenskraft. Parlamentet betonar behovet av att fördjupa integrationen av EU:s primärmarknader genom att främja konvergens i lagstiftningen och underlätta gränsöverskridande börsnoteringar. Parlamentet erkänner att tillväxtmarknader för små och medelstora företag är en viktig ingångspunkt till kapitalmarknaderna för små och medelstora företag och bör göras mer tillgängliga genom rationaliserade krav.

61. Europaparlamentet efterlyser riktat stöd på EU-nivå för att säkerställa att forskningsresultaten når marknaden mer effektivt, särskilt i medlemsstater med svagare innovationsekosystem. Parlamentet understryker vikten av att koppla samman forskningsinstitutioner med startup-företag och industrin.

62. Europaparlamentet stöder investerare som säljer icke-börsnoterade företag genom att främja mekanismer såsom multilateral intermittent handel med icke-börsnoterade aktier, vilket förbättrar likviditeten och transparensen och gör det möjligt för investerare i

ett tidigt skede att få avkastning. Parlamentet anser att sådana mekanismer bör utformas särskilt för att underlätta gränsöverskridande handel mellan EU:s medlemsstater samtidigt som aktieägarnas rättigheter bevaras, särskilt för minoritetsaktieägare.

63. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att prioritera en ambitiös agenda för en spar- och investeringsunion som stimulerar privata investeringar, upprätthåller finansiell stabilitet och konsumentskydd, främjar tillgång till riskkapital och kapitalinvesteringar för att göra det möjligt för små och medelstora företag att dra nytta av större marknadsintegration, säkerställer marknadstillträde för icke-professionella investerare, ökar den finansiella kompetensen och minskar det överdrivna beroendet av bankutlåning och kompletterar detta, samtidigt som den också tillhandahåller incitament för hållbar verksamhet.

64. Europaparlamentet anser att ökad finansiell medvetenhet och ökat förtroende är avgörande för att skapa en framgångsrik kapitalmarknadsunion och mobilisera privata investeringar. Parlamentet noterar med oro att den finansiella kompetensen fortfarande är låg på många håll i unionen, och att endast 18 % av EU-medborgarna har en hög finansiell kompetens. Parlamentet understryker att kunskapsnivåerna varierar avsevärt mellan medlemsstaterna och mellan demografiska grupper. Parlamentet efterlyser ett tydligare fokus på finansiell kompetens, eftersom det finns ett behov av att förbättra EU-medborgarnas förståelse av investeringsprodukter.

65. Europaparlamentet anser att initiativ för ökad finansiell utbildning bör främjas i EU för att öka medborgarnas förståelse för fördelarna med att delta på kapitalmarknaderna och för att hjälpa enskilda investerare att fatta välinformerade investeringsbeslut. Parlamentet välkomnar kommissionens förslag till en ny strategi och begär att den ska vara tillräckligt ambitiös för att avsevärt förbättra utbildningsnivåerna i hela Europa och säkerställa varaktiga förändringar. Parlamentet betonar det brådskande behovet av att vidta åtgärder för att främja en mer tillgänglig och rättvis finansiell utbildning i hela EU med respekt för nationella befogenheter. Parlamentet anser att kommissionen och medlemsstaterna bör finansiera initiativ från konsumentorganisationer, enskilda investerarföreningar eller aktieägarorganisationer som främjar förståelse och icke-professionella investerares deltagande på kapitalmarknaderna. Parlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen att stödja utvecklingen av oberoende, användarvänliga digitala verktyg som skulle kunna göra det möjligt för medborgarna att enkelt jämföra de olika egenskaperna och särdragen hos investeringsprodukter som finns på marknaden.

66. Europaparlamentet betonar att initiativ för finansiell utbildning inte kan ersätta behovet av en stark ram för investerarskydd. Parlamentet påpekar att initiativ för finansiell kompetens kan ha begränsade effekter med tanke på de oundvikliga beteendebegränsningar och den kognitiva bias som påverkar enskilda investerare, och på grund av den snabba innovationen och de finansiella marknadernas komplexitet. Parlamentet anser att initiativ på EU-nivå och medlemsstatsnivå för att stödja finansiella produkters standardisering och enkelhet skulle kunna öka EU-medborgarnas förståelse av investeringsprodukter och förbättra deras jämförbarhet.

67. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att öka sitt fokus på digitalisering inom finanstjänstesektorn för att dra nytta av de nya möjligheter som AI, datadelning och ny teknik erbjuder och förbli konkurrenskraftiga internationellt.

68. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att underlätta långsiktiga kapitalinvesteringar för institutionella investerare, inbegripet banker, försäkringsgivare, pensionsfonder och investeringsfonder.

69. Europaparlamentet stöder inrättandet av ett fullt utvecklat europeiskt insättningsgarantisystem. Parlamentet konstaterar att riskdelning och riskreducering hänger ihop.

70. Europaparlamentet noterar den översyn av ramverket för värdepapperisering som kommissionen lade fram den 17 juni 2025 och som skulle kunna bidra till finansiell integration genom att skapa en brygga mellan bankernas utlåning och kapitalmarknaderna. Parlamentet anser att åtgärder som syftar till att blåsa nytt liv i värdepapperisering bör inriktas på att effektivisera de regulatoriska kraven på upplysningslämnande och på enkla, transparenta och standardiserade kriterier, utan att hindra finansiell stabilitet.

På bästa sätt använda offentliga resurser för att överbrygga produktivitetsgapet

71. Europaparlamentet påminner om vikten av finanspolitiska buffertar för att stödja offentliga investeringar. Parlamentet konstaterar särskilt att medlemsstaterna enligt ramverket för finanspolitiska regler åtminstone bör upprätthålla nivån på nationellt finansierade offentliga investeringar under sina nationella medelfristiga strukturplaners hela löptid, i förhållande till den medelfristiga nivån innan planen inleds.

72. Europaparlamentet noterar att den privata sektorn sannolikt inte kommer att kunna finansiera lejonparten av den investering som krävs för att digitalisera och koldioxidbefria ekonomin utan stöd från den offentliga sektorn. Parlamentet anser att brådskande åtgärder

för konkurrenskraft, försvar, energi och utfasning av fossila bränslen kommer att kräva betydande mobilisering av privata och offentliga investeringar, inbegripet offentlig-privata partnerskap i förekommande fall.

73. Europaparlamentet påpekar dock att den offentliga skuldnivån i EU är hög och att det finanspolitiska utrymmet är begränsat. Parlamentet betonar därför att alla offentliga stödåtgärder som syftar till att mobilisera privata investeringar måste vara ordentligt målinriktade. Parlamentet påpekar att riskreducerande initiativ, t.ex. genom offentliga garantier, har visat sig vara framgångsrika för att uppnå detta mål.

74. Europaparlamentet betonar att naturkatastrofernas ökade effekter och frekvens skulle medföra enorma kostnader för de offentliga finanserna. Parlamentet noterar att dessa framtida kostnader för närvarande inte beaktas i skuldhållbarhetsanalysen.

75. Europaparlamentet förväntar sig att kommissionen och medlemsstaterna vidtar ambitiösa och konkreta åtgärder för att undvika en nedgång i de offentliga investeringarna efter 2026, när ett större handelskrig som kan påverka investeringsallokeringen tornar upp sig och dessutom faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF) och InvestEU-programmet kommer att löpa ut. Parlamentet noterar de grundläggande bristerna i RRF, exempelvis att den inte involverar regionala och lokala myndigheter från utformning till leverans genom en platsbaserad strategi med flernivåstyre. Parlamentet betonar behovet av att upprätthålla offentliga investeringar på både nationell och europeisk nivå för att mobilisera privata investeringar och finansiera offentliga tjänster och infrastrukturer av hög kvalitet. Parlamentet anser att denna ram, där så är lämpligt, bör stärkas genom investeringsinstrument och verktyg på EU-nivå som utformats för att minimera kostnaderna för EU:s skattebetalare och maximera effektiviteten i tillhandahållandet av europeiska kollektiva nyttigheter, vilket också skulle kunna utgöra ett steg mot en gemensam säker tillgång. Parlamentet välkomnar därför förslaget om omnibuspaketet för InvestEU, som kommer att mobilisera betydande ytterligare investeringar för återstoden av den fleråriga budgetramen.

76. Europaparlamentet påpekar att det behövs en effektiv samordning av den nationella finanspolitiken för att upprätthålla tillräckliga offentliga investeringar för EU.

77. Europaparlamentet noterar att EU:s regeringar, för att följa EU:s finanspolitiska ram, förväntas eftersträva en restriktiv finanspolitisk inriktning under 2025, vilket skulle kunna strida mot EU:s investeringsbehov. Parlamentet betonar att eftersom EU:s regeringar kämpar med sina respektive finanspolitiska bördor

behövs EU-omfattande investeringsinstrument för att överbrygga investeringsgapet.

78. Europaparlamentet påminner om att återhämtningsfonden NextGenerationEU är det största stimulanspaket som någonsin finansierats av EU för att stödja den ekonomiska återhämtningen och den gröna och digitala omställningen. Parlamentet påpekar att centrala frågor om refinansiering av NextGenerationEU fortfarande är olösta. Parlamentet uppmanar rådet att skyndsamt anta nya egna medel så att lånekostnaderna för NextGenerationEU kan återbetalas på ett hållbart sätt. Parlamentet anser att alla instrument och verktyg bör undersökas för att förse EU med de erforderliga resurserna.

79. Europaparlamentet noterar att emittering av en gemensam säker tillgång skulle kunna utgöra ett riktmärke som skulle underlätta uppnåendet av kapitalmarknadsunionen, förbättra transmissionen av penningpolitiken i hela euroområdet, stärka eurons internationella roll och tillgodose vissa av de investeringsbehov som identifierats i Draghi-rapporten. Parlamentet upprepar i detta avseende att gemensam upplåning genom emittering av EU-obligationer utgör ett genomförbart alternativ för att säkerställa att unionen har tillräckliga resurser för att reagera på akuta unionsomfattande kriser såsom den pågående krisen på säkerhets- och försvarsområdet. Parlamentet uppmanar kommissionen att fortsätta diskussionerna om hur man ska få bukt med det stora investeringsgap i EU som uppmärksammats i Draghi-rapporten, och att lägga fram konkreta förslag till finansieringslösningar.

80. Europaparlamentet välkomnar kommissionens avsikt att öka icke-professionella investerares deltagande i europeiska finansiella produkter i samarbete med Europeiska investeringsbanksgruppen (EIB), Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM) och nationella utvecklingsbanker. Parlamentet rekommenderar att säkra tillgångar som emitteras på EU-nivå ska kunna införlivas i sparprodukter för arbetstagare.

81. Europaparlamentet anser att de ökade försvarsbehoven till följd av de geopolitiska spänningarna kräver omedelbar mobilisering av finansiellt stöd, utan att det påverkar särdragen hos vissa medlemsstaters säkerhets- och försvarspolitik, särskilt de som har status som neutrala. Parlamentet välkomnar kommissionens kommande förslag om ett nytt finansieringsinstrument SAFE på upp till 150 miljarder euro för att stärka EU:s försvarskapacitet som en del av ReArm Europe-planen. Parlamentet beklagar emellertid att kommissionen har valt att grunda sitt lagstiftningsförslag på artikel 122 i EUF-fördraget, enligt vilken samråd med parlamentet inte behöver ske. Parlamentet påminner om att en effektiv utveckling av försvarskapaciteten bygger på gemensamma investeringar på EU-nivå, vilket säkerställer interoperabilitet och genererar

effektivitetsvinster, snarare än att i första hand vara beroende av fragmenterade nationella utgifter genom samordnad aktivering av nationella undantagsklausuler för att möjliggöra försvarsrelaterade investeringar.

82. Parlamentet välkomnar kommissionens och EIB-gruppens gemensamma initiativ att inrätta fond-i-fonden Defence Equity Facility, med en budget på 175 miljoner euro för perioden 2024–2027, i syfte att stödja privata investeringar i europeiska små och medelstora företag som utvecklar innovativ försvarsteknik med potential för dubbla användningsområden.

83. Europaparlamentet välkomnar EIB-gruppens åtagande, som beskrivs i dess strategiska färdplan för 2024–2027, att bidra till att främja kapitalmarknadsunionen genom att mobilisera privat kapital för produktiva investeringar och stödja framsteg inom viktiga EU-politikområden, innovation under företagens hela livscykel, riskkapitalfinansiering och finansiering med eget kapital med högre risk för startup- och scaleup-företag. Parlamentet påminner om EU:s offentliga banks skyldighet att stödja långsiktiga omställningsprojekt som har svårt att få finansiering från den privata sektorn.

84. Europaparlamentet betonar behovet av att förenkla, rationalisera, optimera och konsolidera EIB:s processer och mandat för att öka synergierna, ändamålsenligheten och effektiviteten och minska den administrativa bördan, rapporteringskostnaderna och komplexiteten för företag och projekt, vilka annars kan avskräckas från att söka finansiering på grund av komplexa förfaranden, höga efterlevnadskostnader och regulatorisk osäkerhet.

85. Europaparlamentet stöder EIB:s ökade användning av instrument med högre risk, såsom direkt och indirekt finansiering med eget kapital och därmed likställt kapital, bland annat genom Europeiska investeringsfonden, för att främja investeringar i företag och fonder, särskilt via riskkapital och riskkapitalskulder, samtidigt som det understryker att instrument med högre risk måste användas med tydliga riskramar och mätbara resultatindikatorer.

86. Europaparlamentet anser att offentligt stöd till investeringar sträcker sig utöver tillgång till finansiering och även bör omfatta tekniskt stöd, projektledning, kapacitetsuppbyggnad, kommersialisering av forskning, stöd för tillgång till privat finansiering och främjande av samarbete mellan universitet och riskkapital för att främja innovation och konkurrenskraft.

87. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att föreslå ett samordningsverktyg för konkurrenskraft som också stöder kartläggningen av den europeiska industrins behov, brister och marknadsmöjligheter, och att ta fram relevanta rekommendationer. Parlamentet betonar att den bör kopplas till den kommande

konkurrenskraftsfonden för att säkerställa effektiva lösningar på industriella utmaningar i hela unionen.

88. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga större tonvikt på spar- och investeringsunionens prioriteringar i den europeiska planeringsterminen, för att säkerställa att strukturreformer och åtgärder för att fördjupa och integrera EU:s kapitalmarknader konsekvent uppmuntras, övervakas och utvärderas.

89. Europaparlamentet begär att kommissionen införlivar särskilda åtgärder för att främja riskkapital i den framtida konkurrenskraftsfonden, TechEU-programmet eller liknande initiativ.

90. Europaparlamentet erkänner konkurrenspolitikens och statsstödets roll när det gäller att främja den europeiska industrins utveckling. Parlamentet anser dock att statsstöd kan leda till ytterligare fragmentering av den inre marknaden.

91. Europaparlamentet noterar att kommissionen kommer att offentliggöra en halvtidsöversyn av spar- och investeringsunionen senast andra kvartalet 2027.

92. Europaparlamentet betonar att parlamentet bör involveras på lämpligt sätt i genomförandet av spar- och investeringsunionen. Parlamentet uppmanar kommissionen att inleda tidiga diskussioner om kapitalmarknadsunionen och finansiella tjänster innan nya förslag läggs fram och befintliga förslag eventuellt justeras.

°

° °

93. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.